

Kjua xkjún tjukunle jé chjún ya´chijin je kjua´binachjonle tzin´xikjua jmijin, iDaxinandjá ngaskju Puebla.

Je kjua binachjonle je ya´chjinjin ngo kjua xi njiun mbja kijin xi bja´tsin kjaékijin je kjuaniun tjukun jmile kjao chjuta jxin bja kao ya´chijin. Je kjuakui jin njima dja´biyochunle jin je kjua´bjinachon´nja bja kao ndjetukun jmile, kjua nga bja´tsin tjutjaon ya najin bja tju jmaxkunnajin nga´tsin kjuaki´xijin.

Je kjua xi bja´tsin tjutaon ya je yan´chijin tzinjin kjua djajingna bja´tsin dja kjuiyochon´jñajin, tzin kjuadjajin, tzin kjua chjajin kao kjua én´tjukujin xi tse chjuta xajin ngabja´tsin kjatachja tjajin kao ya´chijin kjao xtji ya´chin djijin, bja nga´tsi jé bja tji ijgu kjuajin je kjua djiaá chjine xkijin njintja jma´tsinle je chuta ya´chijin, ni tjine kjuatjan jin chjaáxin xi bja´tsin tjutjaon ya je dji chjuta ya´chijin.

Kjia ngabja´tsin dja kja´eteyu je dji chjuta ya´chijin, bja nga tizn´ya xi tjutjaon kjatabjejin, je kjuá xkjun tjukujin tjinle xi kjixi kjijin:

- Je chjuta ya´chijin kjao chjuta xnjin tju ngo´tsun chjilejin tjatse kjuá xkjutjukun jmile.
- Je kjua xkunle chjuta ya´chijin.
- Nji tjukuendja kjata ya tjaonjin.
- Nga tju ngu´tsun; bja
- Chjuta xkjun kjua bjinachonjin jé ya´chinjin.

Je kjui kjuá xi bja´tsin tjaon´ya jin:

- **Kjua bjixkja jin:** Tju jme nji xi bja´sin kjuá bja´tsa´jin, xi bjajin kja´jin, xi tju´ sikjaojin, kjué´jin, bja tsa jme xitju jmenji tsa´ya xi sikjiáon je chjuta.
- **Xi é´en xji chjao tsu´jin:** kjui na jé xi ya nji xi tjaon xkuenajin, xi tjukjui tjus tju´tsu i´tjin i´jmakjua xi kjui´tsunajin, xi sikjina nja jin, bja kjao xi tju´ñña sikjina najin, bja ya´nji xi tjutjaon skjuejin chjuta ya´chinjin, bja ya tsa ya ki joan sikjao, jun nji tsa ya xi sjikien jin ngo kjua´etsen jin.
- **Kjua tjaon jin:** Je chjuta xi tju tjoon bjejin je ya´chinlejin, xji tsin xji tsa´jin bja nji tsua´jin xi jmi kjua bjincha kao le tjaon, bja tji kja nga nji ngu´tsun xikjinejin ya nga ngu tja xa´jin.
- **Kjua xi tjin najin njanguina:** tju mje xi chjao´tsin jin kjao tsu´jminajin xi tjin´nja kjua tsa´ya xi bja´sin xji bja áa najin xun xitjina.
- **Kjua xi chjao sikjao je yao´ná:** Je kjui xi tju chjao tjinje xi tja kjae tjun´gá sikjao je yao´najin, xi njiun chjao xikjao kjua bjinachjun najin.
- **Kjua chjine xkijin:** je kjuakjui je xi bjakaole xi ya bja´sin chjani jé chjuta xi ya xixajin ya nniya chjinexkijin, kja nga bja t´sin sjakjua ni bja´tson si xkile je chjuta, jun nnji tsa ya´chijin xi bja t´sin djí bjejin tsakuja nji dja maxkjile je chjuta, junji tsa xi bja sin bja´tje ya je chjine xkijin, bja nga ye xi bja´sin sit´sin ya djia chjine xki njiun xkjun kjui bji.

Jé kjua xi t´se ya´nyale chjuta:

- **Kjuá djia:** tju jmeni kjua xi bja´sin tsukju jin ya nji´yale chjuta jin xi tjubjatu xo´jma najin, xi tjutjaon bje´najin, jun´nji tsa xi tju kjae tjun´ga xikjao chjuta chjunle jin, xi kjua e´tsenle ni xi sikjien jin, xi yao´le chjao´sikjao, ya tju jmeni ya djiale´jin, bja tji tjin ye xi jtu tjaon bjejin chjuta xjin kjijin.

Kjua tja xale je chjuta: tju jmeni je kjua xi bja'tsín bje chjajin xi ya tja'xa najin bja nji bjé xkjun jé dji chjuta yan'chinjin. Je kjui xa xi tju kjuendja bjena jin jé kjua kjui va tju chjua bjechile jé dji chjuta, bja chjao chjon ya tja kjua nixale; xi tju tjaon bjenajin je chjuta xi ganskju bjatexoma je ya tjaxajin, chjao mjatjajin, bja gjuít'sa tza t'se xija jin ya tjaxa'lejin, bja tji tjin xi tju tjaon bjejin chjuta ya'chinjin nga je ngo dji ka'sele.

Kjua tja xa'le je yan'chjin chjuta chjine xjon: Je kjuibji chjao jmatjaen bja tzínjin ngo kjua kixji kji bja kjua je e'tsennajin kjin sika'eten najin kjui chjuta kjuibji, jun'nji tsa kae'tsu jmi xijé jin tsa kjua'senkjao najin, bja tjinji tjabje najin ya'tjaxanajin, jun'ni tsa chjuta ngaskju xi bjakjao le ya tjaxa najin.

Kjua xinkjia'ñan: Je kjui tsa ya nji xi tji je xinkjia kjao xi ñja'tjen kjiotja ya ndjia najin, tju jme xi sikjao je dji chjuta yan'chinjin.

Njin'yale chjuta xájin bja tsa djia bja'sen: Je kjui xi kjua xi jtume xi jmatjaen je dji chjutajin, nji tji bje xkjun njajin jé kjua chjuta xi dji yan'chjin jmijin.

Kjua xi chjuta sikjienjin: kjui kjuakjui jé xi ngjuí'saa njiun chjaotjin jin xibja'a tjunjele kjua'texu jma jmile'jin xi tjat'se xi chjuta jmi njajin, tjume nji xi njindja ndjiale sikjien njajin jé chjuta xi chjao kjuan jin.

Kjia nga'ñjan bja kjao xtji najin tjine'lejin nga dja sikjuentja jin xi chjuta xa jmile tjume kjua xi chjao tjijin bja tjinele'jin je naxinandja 'na kjata'sikjuenda najin jon'tsa kjua kjui bje:

Je xi kjitjajin njanguí: kjui kjua xi bjakaole jin nga sikja'exin ñja jin je chjuta xi tju tjaon bjenajin, bja ni tjit'zinle nga ya kjuenja txian'najin, jun nji tsa'ya tja xánajin. Bja tsa je xi tju tjaon bje nja tsa ya tjina ya'yandjia najin kjuan kjuan kjuiyo tjunga nga kji jma kjuenta'ñña jin.

Xji tjingji nji nikjuentja je yao'nja: kjui xi kjua'tsin chja axinlejin jonji tsa ya nji xji kichja tju sikjao jin xi sjí sjin t'zinjin kjua tjale jé xtjina'jin.

Tja xá'jin kao djia'jin: bja t'sin sechjale jé chjutja xji chao t'sin, bja xji tjutjaon bje jé dji xtjinajin, bja kao bjinachjujin najin.

T'sa ya xi tjutaon xikao'jinlí kjui kjua'dja kjui kjuasen'kaoli jin:

Sjixkji jin lí jé chjuta xá bja ngo kjua'et'sen tsúli jiin.

Kjuan t'sinle je kjua étsen lijín kjao chjuta xi bje je jmeni xi kjua tjin ijin.

Bja sjindja ya je kjua chjuta bja kjua bjinachon lijín.

Kjao ngo kjua jma xkjún tjukun kjua'tsin njujun.

Kjuan kjuentja njijin xi tjuki tjajún njangji.

Kjuisenkjao jin lí nga bjatsin kjatja jmatsin jinle, xi kjua kjixi kjijin.

Kjua chjutja ya'tjajinli tjume jni bja tjaó kjatja ya'jin kjua bjinachjon njajin.